

Sygn. akt V KO 62/18

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **J. J.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2019 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKz [...],

utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w L.

z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt III Kop [...],

na podstawie art. 540b § 1 k.p.k. *a contrario*

postanawia:

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;

2. zwolnić J. J. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Minister Sprawiedliwości w dniu 18 maja 2017 r. przesłał do Sądu Okręgowego w L. wniosek o załatwienie pisma władz Wielkiej Brytanii wraz z zaświadczeniem sporządzonym na podstawie art. 4 *Decyzji Ramowej Rady 2008/909/WSiSw z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności*, celem podjęcia czynności określonych w art. 611 tg i nast. k.p.k.

Sąd Okręgowy w L., postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt III Kop [...], na podstawie art. 611tl § 1 k.p.k., art. 611 th § 1 k.p.k., art. 611 to § 3 k.p.k. i art. 611 ts k.p.k. postanowił przyjąć do wykonania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej karę łączną 14 lat pozbawienia wolności prawomocnie orzeczoną wobec J. J., wyrokiem Sądu Koronnego w H. z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. [...], za popełnienie przestępstw, co do których przyjęto, że wyczerpują znamiona art. 197 § 2 k.k. i innych.

Sąd Apelacyjny [...], po rozpoznaniu zażalenia skazanego, postanowieniem z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKz [...], zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy, obciążając kosztami postępowania Skarb Państwa.

Wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 15 grudnia 2017 r., złożyła obrońca skazanego J. J. - radca prawny E. G., która we wniosku powołała się na treść art. 540 b § 1 k.p.k. oraz wskazała, że skazany nie brał udziału w postępowaniu, będąc osadzony w więzieniu w Wielkiej Brytanii nie został zawiadomiony o terminie posiedzenia Sądu odwoławczego wyznaczonego na dzień 15 grudnia 2017 r., w związku z czym nie mógł skorzystać z prawa do obrony. O wydanym wobec J. J. postanowieniu dowiedziała się w dniu 11 kwietnia 2018 r., a została ustanowiona obrońcą skazanego w dniu 29 marca 2018 r.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi wniosła o oddalenie wniosku obrońcy J. J..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wznowienie na podstawie art. 540b § 1 k.p.k. postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. AKz [...] nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy przypomnieć, że przepis art. 540b § 1 k.p.k. został wprowadzony do Kodeksu postępowania karnego z dniem 14 listopada 2011 r. ustawą nowelizującą z dnia 29 lipca 2011 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1135). Przepis ten przewiduje nową podstawę wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym pod nieobecność oskarżonego, jeżeli nie wiedział on o terminie rozprawy lub posiedzenia i o wydaniu orzeczenia.

Faktycznie z akt sprawy wynika, że w dniu posiedzenia Sądu Apelacyjnego w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie przyjęcia do wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnie przez sąd brytyjski, J. J. przebywał w więzieniu w Wielkiej Brytanii, nie został powiadomiony o jego terminie, jak również nie miał wówczas obrońcy w Polsce. Tego rodzaju postępowanie było jednak zgodne z art. 611 i § 1 k.p.k., który wskazuje, że sąd rozpoznaje sprawę na posiedzeniu, w którym mają prawo wziąć udział prokurator, skazany jeżeli przebywa w Polsce oraz jego obrońca, jeżeli się na nie stawi. Jeżeli skazany, który nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie posiada obrońcy, prezes sądu właściwego do rozpoznania sprawy może mu wyznaczyć obrońcę z urzędu. Prezes sądu wprawdzie nie skorzystał z możliwości wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu, jednakże nie przesądza to o konieczności wznowienia postępowania na podstawie wskazanego przepisu. Podkreślić bowiem należy, że wznowienie postępowania na podstawie art. 540b § 1 k.p.k. ma charakter fakultatywny, a sądowi pozostawiona została ocena, czy wznowienie postępowania w konkretnej sprawie byłoby celowe. Przepis ten daje zatem jedynie możliwość wznowienia postępowania w przypadku zaistnienia opisanej w nim sytuacji, natomiast nie obliuguje go do tego. Oznacza to, że nawet w przypadku gdyby wystąpiły okoliczności i spełnione zostały wszystkie warunki określone w art. 540b § 1 pkt 1 k.p.k. sąd winien wznowić postępowanie dopiero, jeżeli stwierdzi, iż rozpoznanie sprawy pod nieobecność skazanego mogło mieć istotne znaczenie dla biegu postępowania sądowego, gwarancji procesowych skazanego oraz merytorycznego rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 kwietnia 2014 r., II AKz 257/14, *LEX nr 1487573*).

W niniejszej sprawie obrońca skazanego we wniosku o wznowienie postępowania w ogóle nie starała się wykazać, w jaki sposób udział obrońcy w posiedzeniu Sądu odwoławczego mógł wpłynąć na przebieg postępowania czy też merytoryczne rozstrzygnięcie.

Lektura uzasadnień postanowień zarówno Sądu Apelacyjnego [...] jak i utrzymanego nim w mocy postanowienia Sądu Okręgowego w L. natomiast przekonuje, że wydane w sprawie rozstrzygnięcie jest prawidłowe. Spełnione bowiem zostały warunki, od których przepisy polskiego kodeksu postępowania

karnego uzależniają wykonanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kary pozbawienia wolności orzeczonej w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Podkreślić również należy, że brak jest podstaw nakazujących odmowę wykonania orzeczenia. Zauważyć należy, że wobec J. J. wydany został przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w dniu 14 września 2016 r. nakaz deportacji co oznacza, że nie otrzyma on pozwolenia na pozostanie w Zjednoczonym Królestwie i zostanie zwrócony do Polski. Decyzja ta o deportacji powoduje, że zgoda skazanego na przekazanie do wykonania kary pozbawienia wolności, zgodnie z art. 611 tk § 1 pkt 3b) k.p.k., nie była wymagana.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy oddalił wniosek obrońcy skazanego J. J. o wznowienie postępowania.